Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Alexandru Mardari)
Dosarul nr. 2a-1933/24
(2-22069104-02-2a-15052024)

D E C I Z I E

28 mai 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Diana Corlăteanu și Lucia Bagrin

examinând în ordine de apel, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de apelantul Andrei Iosip, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 martie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Andrian Dron împotriva lui Andrei Iosip privind încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 18 mai 2022, Andrian Dron, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Iosip privind încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii s-a invocat că, la 26 aprilie 2019, Andrian Dron a oferit lui Andrei Iosip o sumă de bani în cuantum de 44 325 lei, fapt confirmat prin recipisa redactată și semnată personal de către ultimul. Conform înțelegerii părților, suma împrumutată urma a fi restituită până la data de 30 mai 2019.
3. Subliniază că, cu toate acestea, Andrei Iosip, la expirarea termenului de executare a obligației contractuale, nu și-a îndeplinit obligația asumată în temeiul contractului de împrumut din 26 aprilie 2019, neprocedând la restituirea sumei împrumutate în valoare de 44 325 lei.
4. Prin urmare, la 14 mai 2021, Andrian Dron a expediat o reclamație la adresa de domiciliu a lui Andrei Iosip, care a fost recepționată de către acesta la 17 mai 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS8000092075AR. De la data recepționării reclamației și până la data adresării în instanța de judecată

Andrei Iosip nu a întreprins anumite acțiuni în vederea restituirii sumei împrumutate.

5. Astfel, Andrian Dron a solicitat încasarea din contul lui Andrei Iosip a datoriei în sumă de 44 325 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 10 939, 90 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.
6. Prin referința din 26 februarie 2024, Andrei Iosip a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Andrian Dron împotriva lui Andrei Iosip privind încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.
7. În susținerea poziției sale, Andrei Iosip a invocat faptul că, la 1 aprilie 2019, a fost încheiat un contract de locațiune între SRL „Prosper-Primauto", reprezentată de către Andrei Iosip, și SRL „Detiva-Cons", reprezentată de administratorul Dron Tamara (soția reclamantului Andrian Dron). Obiectul contractului l-a constituit transmiterea în posesie și folosință temporară, cu titlu oneros, a bunului imobil cu suprafața de 306,7 m², amplasat în *****pe o perioadă de trei ani, începând cu 1 aprilie 2019 până la 31 martie 2022.
8. Reține că, potrivit punctului 5.8 din contract, în cazul în care una dintre părți intenționează rezilierea contractului înainte de termenul stabilit la pct. 7.1, din motive care nu depind de cealaltă parte, aceasta este obligată să anunțe partea contractantă cu un preaviz de o lună, în formă scrisă. În situația în care termenul de preaviz nu este respectat de partea care a inițiat rezilierea, aceasta datorează celeilalte părți o penalitate în mărime de 2 020 euro.
9. Astfel, pentru a se asigura de respectarea prevederilor contractuale prevăzute la pct. 5.8 din contractul de locațiune, a solicitat întocmirea unei recipise, prin care s-a consemnat că a primit de la Andrian Dron suma de 44 325 lei, obligându-se să o restituie până la 30 mai 2019.
10. În realitate însă, Andrian Dron nu a transmis lui Andrei Iosip nicio sumă de bani cu titlu de împrumut, recipisa fiind întocmită doar în scopul garantării executării obligațiilor contractuale asumate prin contractul de locațiune.

Poziţia instanţei de fond:

11. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 martie 2024, s-a admis acțiunea. S-a încasat din contul lui Andrei Iosip în beneficiul Andrian Dron datoria în sumă de 44 325 (patru zeci și patru de mii trei sute douăzeci și cinci) lei, dobânda de întârziere în sumă de 10 939, 90 (zece mii nouă sute treizeci și nouă, 90) lei și cheltuielile de judecată cu titlu de taxa de stat în sumă de 1 658 (o mie șase sute cincizeci și opt) lei.

Solicitarea apelantului:

12. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 16 aprilie 2024, Andrei Iosip, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 martie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.
13. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Olga Cojocaru în mod automat-aleatoriu la 15 mai 2024.
14. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2024, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către Andrei Iosip. S-a acordat apelantei un termen de 15 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea apelului motivat. S-a explicat apelantului, că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1^1) din Codul de procedură civilă.
15. La 24 iunie 2024, apelantul Andrei Iosip a prezentat cererea de apel motivată, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel, dat fiind faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2024, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost recepționată la 13 iunie 2024, fapt confirmat prin extrasul de pe poșta electronică.
16. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2024, s-a acceptat spre examinare cererea de apel depusă de către Andrei Iosip.
17. Potrivit Dispoziției nr. 35 din 31 decembrie 2024, a fost dispusă constituirea completelor de judecată în cadrul Colegiului penal al Curții de Apel Centru și desemnarea președinților acestora pentru anul 2025.
18. Astfel, Completul nr. 3 a fost constituit din următorii judecători: Robu Oxana – președinte al completului, Cojocaru Olga și Schibin Vladislav – membri.
19. Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Panov Ana în mod automat-aleatoriu la 4 februarie 2025.

Argumentele părţilor:

20. În motivarea apelului, a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, fiind pasibilă de a fi casată. Menționează că, instanța de fond nu a stabilit corect circumstanțele cauzei, a aplicat eronat legea civilă și nu a apreciat probele administrate în conformitate cu cerințele art. 130 Cod procedură civilă, iar hotărârea atacată este lipsită de o motivare completă și coerentă, contrar art. 239 Cod procedură civilă și jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului privind dreptul la un proces echitabil și obligația de motivare a hotărârilor.

21. Subliniază că, la 1 aprilie 2019 a fost încheiat un contract de locațiune între SRL „Prosper-Primauto”, reprezentată de el în calitate de locator, și SRL „Detiva-Cons”, reprezentată de Dron Tamara, soția lui Andrian Dron, având ca obiect transmiterea în folosință temporară, contra plată, a unui bun imobil cu suprafața de 306,7 m², amplasat în *****, *****cu destinația de autoservice, pentru o perioadă de trei ani, începând cu 1 aprilie 2019 până la 31 martie 2022. În conformitate cu punctul 5.8 al contractului, în cazul în care una dintre părți dorea să rezilieze contractul înainte de termen, era obligată să anunțe cealaltă parte cu un preaviz de o lună, sub sancțiunea achitării unei penalități de 2 020 euro.
22. În acest context, apelantul menționează că, recipisa din 26 aprilie 2019, prin care a semnat că a primit de la Andrian Dron suma de 44 325 lei, nu reprezintă dovada unui contract de împrumut, ci a fost întocmită doar ca o garanție a respectării obligațiilor prevăzute la punctul 5.8 din contractul de locațiune.
23. Potrivit apelantului, această recipisă a fost redactată la solicitarea lui Andrian Dron, pentru a asigura executarea obligațiilor contractuale, fără ca în realitate să se fi efectuat vreo transmitere efectivă a banilor.
24. Andrei Iosip afirmă că nu a primit nicio sumă de bani cu titlu de împrumut, iar între părți nu a existat o intenție de a încheia un contract de împrumut, ci doar un raport juridic derivat din executarea contractului de locațiune.
25. În opinia sa, instanța de fond a ignorat aceste circumstanțe esențiale și a dat o calificare juridică greșită actului în litigiu, reținând în mod neîntemeiat că între părți s-a născut un raport de împrumut.
26. Totodată, susține că nu există nicio probă materială care să demonstreze predarea sumei menționate în recipisă, nu s-au prezentat extrase bancare, martori sau alte dovezi care să ateste transmiterea efectivă a banilor.
27. În sprijinul poziției sale, apelantul face trimitere la scrisoarea nr. 01/03 din 31 martie 2021, prin care SRL „Detiva-Cons” a notificat SRL „Prosper-Primauto” despre rezilierea unilaterală a contractului de locațiune și despre existența unei restanțe de 41 722,59 lei pentru chiria aferentă perioadei 1 ianuarie 2021 - 31 martie 2021. Astfel, că această datorie a fost cauzată de restricțiile epidemiologice impuse în contextul COVID-19, care au afectat activitatea societății, și că între timp majoritatea sumelor au fost achitate, rămânând o restanță de doar 9 356,67 lei, plătită ulterior prin transferuri bancare. Din aceste împrejurări reiese, că suma de 44 325 lei nu are nicio legătură cu relația locativă și nu corespunde realității faptice, fiind doar o sumă formală înscrisă în recipisă, fără contraprestație economică.
28. Andrei Iosip contestă de asemenea legalitatea și autenticitatea procedurii de notificare prealabilă, invocând că somația din 14 mai 2021 nu i-a fost

comunicată în mod valabil, întrucât semnătura de pe avizul de recepție DS8000092075AR nu îi aparține și că la acea dată domicilia la o altă adresă (*****, str. ***** ***** *****).

29. În opinia sa, instanța de fond a reținut în mod greșit că procedura prealabilă a fost îndeplinită, fără a verifica autenticitatea semnăturii de pe avizul poștal și fără a ține cont de faptul că nu a existat o comunicare efectivă între părți.
30. De asemenea, Andrei Iosip afirmă că instanța de fond a refuzat nejustificat examinarea cauzei în ședință publică, deși a solicitat prin cererea din 26 februarie 2024 audierea ambelor părți pentru clarificarea directă a circumstanțelor. Prin acest refuz, consideră că, instanța a încălcat dreptul său la apărare și principiul contradictorialității, ceea ce echivalează cu o încălcare a art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.
31. Prin referința depusă la 27 septembrie 2024, intimatul Andrian Dron indică că, toate argumentele apelantului, reluate aproape identic din prima instanță, sunt lipsite de pertinență și concludență, întrucât probele prezentate, cum ar fi contractul de locațiune din 1 aprilie 2019, declarația de rezoluțiune, actul de verificare și extrasele bancare, privesc un raport juridic distinct, între două persoane juridice SRL „Prosper-Primauto” și SRL „Detiva-Cons”, fără legătură cu cauza civilă privind împrumutul.
32. Subliniază că nu are nicio legătură juridică cu aceste entități și că înscrisurile depuse de apelant sunt incomplete, unele fiind chiar acte semnate unilateral de terți. În aceste condiții, în conformitate cu art. 121 CPC, înscrisurile respective sunt nepertinente și trebuie excluse din probatoriu, nefiind necesară nici examinarea veridicității lor.
33. Andrian Dron afirmă că Andrei Iosip a acționat cu intenția de a induce în eroare instanța, încercând să deturneze analiza cauzei prin invocarea unui raport contractual străin litigiului. Apelantul, utilizează în mod tendențios înscrisuri scoase din context, pentru a „camufla” situația de fapt.
34. Referitor la susținerea apelantului că recipisa ar reprezenta o „garanție contractuală” pentru executarea unei clauze din contractul de locațiune, intimatul o califică drept declarație falsă. Astfel, prin propriile sale afirmații, apelantul recunoaște că a redactat și semnat personal recipisa, în deplină cunoștință de cauză, manifestând voință liberă și neviciată. Andrian Dron precizează că, în anul 2019, nu a avut nicio relație cu SRL „Detiva-Cons”, iar împrumutul a fost acordat strict în baza relației personale dintre el și Andrei Iosip, nu în contextul unei relații comerciale între persoane juridice.
35. În privința clauzei 5.8 din contractul de locațiune, invocată de apelant, intimatul arată că aceasta prevede o penalitate de 2 020 euro, echivalentă cu 40 218,20 lei la cursul BNM din 26 aprilie 2019, ceea ce nu coincide cu suma împrumutată de 44 325 lei. Prin urmare, nu există nicio legătură între

cuantumul împrumutului și eventualele obligații contractuale dintre SRL „Prosper-Primauto” și SRL „Detiva-Cons”.

36. Totodată, Andrian Dron respinge și susținerea apelantului privind eventuala acțiune a SRL „Detiva-Cons” împotriva SRL „Prosper-Primauto” și a fidejusorului Andrei Iosip. Or, potrivit înscrisurilor, societatea „Prosper-Primauto” și-a onorat parțial obligațiile, iar „Detiva-Cons” nu a manifestat vreun interes de a-l acționa pe fidejusor, ceea ce demonstrează caracterul pur speculativ al apărării apelantului.
37. Referitor la procedura prealabilă, intimatul explică faptul că somația din 14 mai 2021 a fost expediată la adresa indicată chiar de apelant în buletinul său de identitate (mun. Chișinău, str. Barbu Lăutaru, nr. 2, ap. 1) și a fost recepționată la 17 mai 2021. Întrucât apelantul nu a notificat nicio schimbare de domiciliu, nu se poate susține că procedura a fost viciată. Mai mult, chiar dacă s-ar fi produs o astfel de neregularitate, legea nu impune o procedură prealabilă obligatorie în cauzele de acest gen.
38. În ceea ce privește critica apelantului referitoare la examinarea cauzei fără ședință publică, intimatul susține că solicitarea apelantului de examinare publică a fost respinsă justificat, deoarece litigiul se baza pe un act autentic și clar – recipisa din 26 aprilie 2019, iar dezbaterile ar fi condus doar la tergiversarea nejustificată a cauzei.
39. La 27 mai 2025, apelantul Andrei Iosip a depus obiecții asupra referinței depuse de către intimat, în acest sens, a reiterat motivele de fapt și de drept invocate în referința depusă asupra cererii de chemare în judecată, precum și în cererea de apel.

Aprecierea instanţei de apel:

40. Analizând şi studiind materialele cauzei, Colegiul atestă că apelul este drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.
41. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanta respectând acest termen.
42. În conformitate cu art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.
43. Conform art. 276^4 din Codul de procedură civilă, instanţa soluționează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătorești şi se comunică

participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.

44. Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluţionarea prezentei cauze (*a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98*).
45. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
46. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
47. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.
48. Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.
49. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (*Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).
50. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde

cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

51. Instanţa de apel menţionează că, art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
52. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, Colegiul atestă că între părţi există raporturi obligaționale ce rezultă din recipisa întocmită la 26 aprilie 2019.
53. Potrivit recipisei sus menționate, Andrian Dron a dat, iar Andrei Iosip a primit un împrumut în mărime de 44 325 lei, ultimul s-a obligat să restituie suma până la 30 mai 2019.
54. Invocând că datoria nu a fost restituită, Andrian Dron, a expediat prin intermediul poștei terestre, în adresa lui Andrei Iosip, o somație prin care a solicitat restituirea sumei de 44 325 lei. Această cerere a fost recepționată de către Andrei Iosip la 17 mai 201.
55. Prin urmare, 18 mai 2022, Andrian Dron, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Iosip solicitând încasarea din contul lui Andrei Iosip a datoriei în sumă de 44 325 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 10 939, 90 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.
56. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 martie 2024, s-a admis acțiunea. S-a încasat din contul lui Andrei Iosip în beneficiul Andrian Dron datoria în sumă de 44 325 (patru zeci și patru de mii trei sute douăzeci și cinci) lei, dobânda de întârziere în sumă de 10 939, 90 (zece mii nouă sute treizeci și nouă, 90) lei și cheltuielile de judecată cu titlu de taxa de stat în sumă de 1 658 (o mie șase sute cincizeci și opt) lei.
57. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 16 aprilie 2024, Andrei Iosip, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 martie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.
58. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu cererea de apel, materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că soluția instanței de fond privind admiterea acțiunii, este una corectă, rezultată din aprecierea

corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.

59. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.
60. Cadrul legal speței sunt prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.
61. Conform prevederilor art. 9 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod și de alte legi.
62. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
63. Conform prevederilor art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.
64. Conform prevederilor art. 776 din Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.
65. Conform prevederilor art. 858 alin. (2) din Codul civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credinţă, la locul şi în momentul stabilit.
66. Conform prevederilor art. 901 alin. (5) din Codul civil, neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei.
67. Conform prevederilor art. 912 alin. (1) din Codul civil, creditorul are dreptul de a obţine plata silită a sumelor de bani datorate ajunse la scadenţă.
68. Conform prevederilor art. 947 alin. (1) din Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

69. Conform prevederilor art. 1242 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date. Iar potrivit alin. (2), contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel.
70. Conform prevederilor art. 1247 alin. (1) din Codul civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobînzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluţiunea împrumutului.
71. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul constată că instanța de fond just a dispus admiterea acțiunii, dispunând spre încasare în beneficiul lui Andrian Dron, de la Andrei Iosip, suma de 44 325 lei cu titlu de datorie, or, pârâtul-apelant Andrei Iosip nu a restituit reclamantului-intimat Andrei Iosip, suma de bani oferită, iar la materialele cauzei nu se regăsesc probe care ar confirma contrariul.
72. Din materialele dosarului rezultă că între părți a fost întocmită o recipisă scrisă, semnată olograf de către Andrei Iosip, prin care acesta a recunoscut că a primit de la Andrian Dron, o sumă de bani cu titlu de împrumut și s-a obligat să o restituie într-un termen determinat.
73. Colegiul atestă că la caz, Andrian Dron a prezentat acest înscris ca probă a raportului obligațional, iar Andrei Iosip nu a contestat autenticitatea semnăturii sale.
74. În aceeași ordine de idei, Colegiul atestă că instanța de fond, examinând probele administrate, a constatat existența unei datorii certe, lichide și exigibile în sarcina pârâtului Andrei Iosip, motiv pentru care a admis acțiunea reclamantei Andrian Dron.
75. În apel, Andrei Iosip susține că recipisa nu reflectă realitatea juridică a raportului dintre părți, afirmând că, în realitate, Andrian Dron nu a transmis lui Andrei Iosip nicio sumă de bani cu titlu de împrumut, recipisa fiind întocmită doar în scopul garantării executării obligațiilor contractuale asumate prin contractul de locațiune din 1 aprilie 2019.
76. La acest compartiment, instanța de apel constată că aceste susțineri nu pot fi primite, întrucât recipisa reprezintă un înscris care are forța probantă a unei recunoașteri exprese a datoriei. În lipsa unor dovezi contrare concludente, ea face dovada deplină a raportului obligațional până la proba contrară.
77. Colegiul constată că, contractul de locațiune a fost încheiat între două persoane juridice distincte, și anume SRL „Prosper-Primauto” și SRL „Detiva-Cons”, ambele terțe litigiului dintre Andrian Dron și Andrei Iosip. Niciuna dintre aceste entități nu este parte în raportul de împrumut, iar

intimatul Andrian Dron nu figurează ca parte semnatară sau reprezentant al vreuneia dintre ele.

78. Prin urmare, nu există nicio legătură de cauzalitate între contractul comercial de locațiune și recipisa personală semnată de Andrei Iosip în relația cu Andrian Dron.
79. În acest sens Colegiul civil reliefează că, recipisa semnată personal de Andrei Iosip întrunește toate elementele esențiale ale unui contract de împrumut, și anume existența unui creditor, a unui debitor, identificarea exactă a sumei împrumutate, stabilirea termenului de restituire și semnătura debitorului, care consfințește acordul de voință. Or, potrivit principiului consensualismului, contractul de împrumut produce efecte de la momentul manifestării concordante a voințelor, iar forma scrisă semnată de debitor constituie o dovadă deplină a existenței și validității raportului juridic.
80. Astfel, în ipoteza admiterii poziției apelantului potrivit căreia recipisa ar fi fost doar un act formal de garanție, s-ar ajunge la o contradicție logică și juridică, or, nicio garanție nu se constituie printr-un act redactat și semnat exclusiv de cel garantat, în favoarea creditorului, fără mențiunea naturii garanției și fără nicio obligație corelativă a creditorului. Garanțiile sunt acte juridice accesorii, care se nasc dintr-o voință comună și dintr-un raport juridic principal existent între alte părți, ceea ce nu este cazul în speță. Recipisa nu are structură, conținut sau formulare de garanție, ci conține o obligație directă de restituire a unei sume primite, ceea ce exclude interpretarea dorită de apelant.
81. Colegiul punctează că, principiul securității raporturilor juridice impune ca persoana care își asumă prin semnătură o obligație să suporte consecințele actului său, în lipsa unor probe clare privind contrariul.
82. În ceea ce privește alegațiile apelantului precum că instanța de fond a reținut în mod greșit că procedura prealabilă a fost îndeplinită, fără a verifica autenticitatea semnăturii de pe avizul poștal și fără a ține cont de faptul că nu a existat o comunicare efectivă între părți, Colegiul reține că, procedura prealabilă are rolul de a acorda debitorului posibilitatea de a executa voluntar o obligație ajunsă la scadență doar atunci când aceasta nu este clară, contestată sau când legea ori contractul o impun expres. Or, în cazul de față, obligația era certă, lichidă și exigibilă din momentul expirării termenului înscris în recipisa semnată personal de Andrei Iosip. La 30 mai 2019, obligația devenise scadentă de plin drept, iar creditorul avea dreptul să solicite executarea silită a acesteia, inclusiv prin acțiune în justiție, fără a fi obligat să mai efectueze notificări suplimentare.
83. La fel, Colegiul civil respinge argumentul apelantului potrivit căruia instanța ar fi examinat cauza greșit în procedura cererilor cu valoare redusă, deși el a

solicitat aplicarea procedurii generale, ca fiind nefondat. Or, valoarea obiectului litigiului se încadrează în plafonul prevăzut de lege pentru aplicarea procedurii scrise, iar judecătorul era în drept să aplice această procedură fără consimțământul părților.

84. Totodată, procedura cererilor cu valoare redusă este concepută pentru soluționarea rapidă a cauzelor simple, bazate pe acte scrise, fără a fi necesare dezbateri publice sau administrarea altor probe. În această cauză, raportul juridic era clar, dovedit prin înscrisuri, iar circumstanțele nu prezentau neclarități care să impună citarea părților. Faptul că apelantul a solicitat examinarea în ședință publică nu obligă instanța să convoace părțile atunci când cauza poate fi soluționată pe baza documentelor depuse. Dreptul la apărare a fost pe deplin respectat, apelantul având posibilitatea să depună explicații și probe scrise.
85. Prin urmare, instanța de fond a procedat corect, aplicând o procedură legală și adecvată naturii și valorii litigiului, fără a încălca drepturile procesuale ale părților. Critica apelantului este pur formală și lipsită de fundament, întrucât procedura aleasă a fost legală, justificată și proporțională cu obiectul cauzei.
86. Pentru aceste motive, instanța de apel apreciază că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar motivele de apel sunt nefondate.
87. În aceeași ordine de idei, Colegiul reține că potrivit prevederilor art. 942 alin.(1), (2) Cod civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobândă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale. Rata dobânzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator.
88. Conform prevederilor art. 874 alin. (1) Cod civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei aplicabilă conform alin.(2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.
89. Distinct din cele constatate, Colegiul atestă că instanța de fond just a reținut că dobânda de întîrziere prevăzută de art. 942 Cod civil reprezintă o modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare, considerându-se că are loc folosirea mijloacelor financiare străine. Iar pentru curgerea de drept a dobânzilor de întîrziere se cer a fi îndeplinite următoarele condiții: obligaţia debitorului să constea în plata unei sume de bani; obligaţia să fie lichidă, adică dobânzile curg de drept numai în cazul în care cuantumul sumei datorate este precis determinat; obligaţia să fie exigibilă - numai dacă

datoria debitorului a ajuns la scadenţă şi nu a fost executată, creditorul este îndreptat la plata sumei de bani şi a dobânzilor de întîrziere.

90. Colegiul atestă că la caz, condițiile sus enumerate sunt îndeplinite, or, din conținutul recipisei rezultă că Andrei Iosip s-a obligat să restituie suma până la 30 mai 2019.
91. Respectiv, pentru întârzierea executării obligațiilor, instanța de fond just a reținut că Andrei Iosip datorează o dobândă de întîrziere, iar pretenția reclamantului Andrian Dron privind încasarea acesteia este întemeiată, dispunând spre încasare de la Andrei Iosip, în beneficiul lui Andrian Dron, a sumei de 10 939, 90 lei cu titlu de dobândă de întârziere.
92. Pe cale de consecință, instanța de apel constată că hotărârea atacată este legală și temeinică, iar apelul declarat este nefondat.
93. Referitor la cheltuielile de judecată, Colegiul reține că potrivit prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
94. Conform prevederilor art. 94, alin. (1) din Codul de procedură civilă, cu privire la repartizarea cheltuielilor de judecată între părţi, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.
95. În așa împrejurări, reținând dispozițiile prevederilor sus menționate, luând în considerație că cererea de chemare în judecată a fost admisă, Colegiul atestă că instanța de fond just a admis și solicitarea privind compensarea cheltuielilor de judecată.
96. La caz, instanța de fond just a admis acțiunea, a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluţionarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.
97. În această ordine de idei, Colegiul apreciază cu certitudine caracterul formal al argumentelor apelantei, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste argumente nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile.
98. În viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelanta-pârâtă, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

99. În final, instanţa de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 Cod de procedură civilă, apelanta-pârâtă, în fața instanţei de fond, nu a adus careva probe în susținerea poziției sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a admis acțiunea.
100. În plus, este important de remarcat faptul că apelanta-pârâtă, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.
101. În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.
102. În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 276^4, 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de apelantul Andrei Iosip.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 martie 2024.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței,
Judecătorul: Ana Panov

Judecătorii: Diana Corlăteanu

Lucia Bagrin